

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในทางวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ได้แก่ พยาบาลประกาศนียบัตร หรืออนุปริญญา ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาคนับเป็นตัวอย่างประชากรจำนวน ๑๐๐ คน พยาบาลสังกัดกองสาธารณสุขภูมิภาคเป็นประชากรจำนวน ๑๐๑ คน นักศึกษาพยาบาลปีที่ ๓ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นประชากรจำนวน ๕๐ คน รวมตัวอย่างประชากรและจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๒๕๑ คน

จำนวนตัวอย่างประชากรที่ได้รับเลือกในการวิจัยเป็นพยาบาลจากโรงพยาบาลที่อยู่ในสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาคเฉพาะภาคตะวันออก ๗ จังหวัด ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๑

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งข้อมูล

โรงพยาบาลประจำจังหวัด	จำนวนพยาบาล	ตัวอย่างประชากร	ร้อยละ
ชลบุรี	๕๖	๒๔	๒๕.๐๐
ตราด	๔๑	๑๐	๒๔.๓๘
ฉะเชิงเทรา	๓๖	๕	๒๕.๐๐
นครนายก	๔๗	๑๒	๒๕.๕๓
พระปกเกล้า จันทบุรี	๖๕	๑๗	๒๔.๖๓
เจ้าพระยาอภัยภูเบศรปราจีนบุรี	๗๕	๑๘	๒๔.๓๒
ระยอง	๕๒	๑๐	๒๓.๘๐
รวมทั้งสิ้น	๔๐๕	๑๐๐	๒๔.๖๘

จำนวนประชากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองสาธารณสุขภูมิภาค ใน
ภาคตะวันออก ๓ จังหวัด ที่ใช้ในการวิจัย ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒ จำนวนประชากรพยาบาลสังกัดกองสาธารณสุขภูมิภาคจำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน

สถานที่ปฏิบัติงาน	จังหวัด	จำนวน
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ชลบุรี	๔
โรงพยาบาลอำเภอพนัสนิคม	ชลบุรี	๕
ศูนย์การแพทย์อนามัยสัตหีบ	ชลบุรี	๒
โรงพยาบาลอำเภอ บางละมุง	ชลบุรี	๖
โรงพยาบาลอำเภอบ้านมิ่ง	ชลบุรี	๔
โรงพยาบาลอำเภอพานทอง	ชลบุรี	๓
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ปราจีนบุรี	๖
โรงพยาบาลอำเภอ	ปราจีนบุรี	๑๔
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ระยอง	๓
โรงพยาบาลอำเภอ	ระยอง	๑๐
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ตราด	๓
โรงพยาบาลอำเภอ	ตราด	๕
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	จันทบุรี	๔
โรงพยาบาลอำเภอ	จันทบุรี	๔
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	นครนายก	๒
โรงพยาบาลอำเภอ	นครนายก	๖
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	ฉะเชิงเทรา	๓
โรงพยาบาลอำเภอ	ฉะเชิงเทรา	๔
รวมทั้งสิ้น		๑๐๑

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดน้ำหนัก (weighted) หรือขนาดโรงพยาบาลเพื่อจะได้ตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ชี้ของประชากรตามสัดส่วนของจำนวนพยาบาลในแต่ละขนาดของโรงพยาบาล หลังจากนั้นก็เขียนเลขลงบนฉลากแล้วทำการสุ่มจากฉลากแบบเวณคืน (Sampling with replacement) ตามจำนวนขนาดของตัวอย่างที่ต้องการ ได้ตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๘ ของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค เฉพาะภาคตะวันออกเฉียงใต้ แสดงไว้ในตารางที่ ๑

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. การสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาล ของพยาบาลประจำการและนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็น ๒ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดแบบสอบถามปิด (Closed Form) มีจำนวน ๘ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาล แบบสอบถามตอนที่สองนี้แบ่งออกเป็นสามตอนย่อยคือ

อนันต์ ศรีโสภากา, หลักการวิจัยเบื้องต้น (พระนคร: โรงพิมพ์ประสานมิตร, ๒๕๒๐), หน้า ๗๑ - ๗๒.

ตอนที่ ๒.๑ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อวิชาชีพพยาบาล ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) ๔ ระดับ มีลักษณะเช่นเดียวกับมาตราวัดทัศนคติของลิเคอร์ต (Likert) มีจำนวน ๓๐ ข้อ ข้อมูลตอนที่ ๒.๑ นี้มิได้นำมาใช้ในการวิจัย แต่ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนี้ขึ้น เพื่อจะได้ทำให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ อันจะเป็นผลให้ผู้ตอบแบบสอบถามมองเห็นความสำคัญของแบบสอบถามมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ ๒.๒ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและแนวทางที่จะศึกษาต่อ เป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนให้ค่า (Rating Scale) มีจำนวน ๑๓ ข้อ ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยได้แก่ ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙ และข้อที่ ๑๑ การให้คะแนนให้เป็นรายข้อตามลักษณะของข้อความ คำนึงเสรีให้ศูนย์คะแนน คำนึงमानให้หนึ่งคะแนน ส่วนข้ออื่น ๆ มิได้นำใช้ในการวิจัย แต่สร้างขึ้นเพื่อจะต้องการตรวจสอบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตรงตามความคิดเห็นที่แท้จริงหรือไม่ เพราะแบบสอบถามทุกข้อมีความสัมพันธ์กันและตรวจสอบกันได้

ตอนที่ ๒.๓ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อและเหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาต่อ ใช้แบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการมีจำนวน ๓๕ ข้อ และใช้แบบสอบถามชนิดเติมข้อความ ๕ ข้อ ตามลำดับเหตุผลที่สำคัญ ๕ อันดับ

Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction

(New York: Appleton-Century-Crafts, 1957), pp. 149-156.

๒. การทดลองใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการที่มีวุฒิค่ากว่าระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๐ คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงพยาบาลชลบุรี โดยให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ไม่เหมาะสมให้ผู้วิจัยได้ทราบ เมื่อทราบข้อบกพร่องแล้วผู้วิจัยได้แก้ไขเพิ่มเติม และปรับปรุงข้อความให้สื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำแบบสอบถามนี้ไปใช้จริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จำนวน ๒๐ คน พยาบาลกลุ่มนี้ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้แบบสอบถามคืนก็นำมาคำนวณค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของ คูเคอร์-ริชาร์ดสัน ๒๐ (K - R 20) ได้ค่าของความเที่ยง .๘๖ ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงสูง

วิธีการรวบรวมข้อมูล

๑. สํารวจรายชื่อพยาบาลประจำการสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค สังกัดกองสาธารณสุขภูมิภาค และนักศึกษาพยาบาลปีที่ ๓ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

๒. กำหนดเลขที่วิจัยตามรายชื่อตัวอย่างประชากร และประชากรที่ได้รับเลือกโดยแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ ตั้งแต่เลขที่ ๐๐๑ - ๑๐๑ เป็นประชากรพยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองสาธารณสุขภูมิภาค

กลุ่มที่ ๒ ตั้งแต่เลขที่ ๑๐๒ - ๒๐๑ ได้แก่พยาบาลที่ปฏิบัติงานอยู่ในสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรที่ได้รับเลือก

กลุ่มที่ ๓ ตั้งแต่เลขที่ ๒๐๒ - ๒๕๑ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาลปีที่ ๓ วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี เป็นประชากร

๓. ผู้วิจัยได้นำจดหมายแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้ช่วยคณบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แจ้งความประสงค์และขออนุญาตต่อหัวหน้าแผนกพยาบาล หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า เพื่อนำแบบสอบถามที่เตรียมไว้ ไปทำการสอบถามพยาบาลที่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างเป็นประชากรด้วยตนเอง รวมทั้งขอความร่วมมือ และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและหัวหน้าการพยาบาลบางแห่ง ได้ให้ความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลให้ การแจกและรวบรวมข้อมูลใช้เวลาทั้งสิ้น ๓ สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ๒๓๖ ฉบับ มีความสมบูรณ์นำมาใช้ในการวิจัยได้ ๒๒๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๐๓ ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำแนกตามสังกัด

สังกัด	แบบสอบถาม ที่ส่ง	แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ	แบบสอบถาม ที่ใช้การได้	ร้อยละ
กองโรงพยาบาลภูมิภาค	๑๐๐	๙๔	๙๔.๐๐	๘๔	๘๔.๐๐
กองสาธารณสุขภูมิภาค	๑๐๑	๙๒	๙๑.๐๙	๙๒	๙๑.๐๙
กองวิทยาลัยพยาบาล	๕๐	๕๐	๑๐๐.๐๐	๕๐	๑๐๐.๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒๕๑	๒๓๖	๙๔.๐๔	๒๒๒	๙๐.๐๓

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาเจนนับแต่ละประเภท โดยจำแนกตามสังกัดที่ปฏิบัติงานอยู่ กลุ่มอายุ สถานภาพการสมรส วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน ตามความเหมาะสมดังนี้
 - ก. ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลัง สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างคำนวณเป็นร้อยละ โดยแยกเป็นกลุ่ม ๆ คือ อายุ สถานภาพการสมรส วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
 - ข. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ คำนวณเป็นร้อยละ โดยแยกตามสังกัดเป็นรายด้าน
 - ค. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๓. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานดังนี้
 - ก. ทดสอบความมีนัยสำคัญของร้อยละ เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของพยาบาลประจำการและนักศึกษาพยาบาลโดยส่วนรวมกับเกณฑ์ ๕๐
 - ข. หาค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน ทดสอบสมมติฐานใช้วิธีหาค่าความแตกต่าง อัตราส่วนร้อยละ (Critical Ratio)
 - ค. ทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการศึกษาต่อของพยาบาลประจำการ เป็นรายด้าน ตามอายุ และวุฒิทางการศึกษา โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-Test)
 - ง. วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นในการศึกษาต่อของพยาบาลประจำการ เป็นรายด้าน ตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตามสถานภาพการสมรส โดยใช้ เอฟ - เทสต์ (F-Test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างคู่ ใช้วิธีของ Duncan's New Multiple Range test